GRÍMSNES- OG
GRAFNINGSHREPPUR

Alþingi
Erindi nr. Þ 135/1262
komudagur 28.1.2008

Nefndarsvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík.

22. janúar 2008.

Umsögn sveitarstjórnar Grímsnes- og Grafningshrepps um frumvörp til laga um leik- og grunnskóla.

Almennt um frumvörpin.
Það vekur athygli við lestur og yfirferð frumvarpanna, að eftir er að gera Aðalnámsskrá sem tekur mið af frumvörpunum. Sama gildir um reglugerðir, sem þó er vísað í! Til þess að geta metið frumvörpin til einhverrar hlítar verða þessir hlutir að vera til staðar, enda geti þeir ráðið allmiklu um alla framkvæmd og kostnað sveitarfélaganna.

Það er fagnaðarefni að í frumvörpunum er gert ráð fyrir auknu sjálfstæði sveitarfélaga varðandi rekstur skólanna. Sama er að segja um áherslu frumvarpsins um tengsl á milli skólastiga og skýr ákvæði um að persónuupplýsingar fylgi börnum milli skólastiga.
Það er og vel að hlutverk skólastjóra grunnskólans er skýrt og fært nær stjórnunarhlutverki annarra stjórnenda stofnana á vegum sveitarfélaga. Eðlilegt er þó að spyrja hvers vegna viðlíka ákvæði er ekki að finna um hlutverk og stjórnunarábyrgð leikskólastjóra?

Möguleikinn á samrekstri leik- grunn- og tónlistarskóla er jákvæð breyting og getur þýtt hagræðingu fyrir einhver sveitarfélög, eykur sveigjanleika og skapar betri grundvöll fyrir heildstæðum skólarekstri í fámennum sveitarfélögum.

Sprotasjóður, sem styðja á við nýjungar í skólastarfi, verður opinn öllum skólastigum, í stað grunnskólans eingöngu eins og var áður. Sjóðurinn getur orðið að liði í skólum sem taka upp nýbreytni- og þróunarstarf. Sá stuðningur á ekki síður við þegar horft er til minni skóla í fámennum byggðarlögum .

Sérstakur gleðivaki fyrir fámennt skólasamfélag eru ákvæði 26. gr. um val í námi og heimild til að meta skipulagt nám sem stundað er utan grunnskólans og „tímabundna þátttöku í atvinnulífi, félagslífi, íþróttum eða skipulögðu sjálfboðastarfi, sem nám, enda falli það að markmiðum skólastarfs."

Raunar má segja margt fleira jákvætt um anda þessara laga og einstakar greinar þeirra, þótt hér verði látið staðar numið í upptalningu.

Borg • 801 Selfoss • Sími: 486 4400 • Fax: 486 4490 • gogg@gogg.is • www.gogg.is

Lagagreinar um hlutverk og ábyrgð sveitarfélaga varðandi ytra mat á skólastarfi eru nýjar. Þar getur verið um talsverðan kostnaðarauka fyrir sveitarfélögin að ræða. Ytra mat hefur verið og er í höndum menntamálaráðuneytis og hefur á ýmsu oltið um framkvæmd þess. Það er með öllu ólíðandi að ekki fylgi nauðsynlegt fjármagn verkefnum sem þannig eru flutt.

Leikskólafrumvarpið.
11. gr. um stofnun foreldraráðs er einkennileg í ljósi þess að frumvarpið gerir ráð fyrir að mögulegt sé að reka fleiri skóla saman. Það má benda á að í grunnskólafrumvarpinu er gert ráð fyrir mun einfaldari lausn, þ.e. stofnun skólaráðs.

12. gr. Þar eru reglur um skólahúsnæði og aðra aðstöðu. Þótt ekki sé gert ráð fyrir að breytingarnar hafi áhrif til fjölgunar barna á hvern starfsmann, þá eru gerðar kröfur um aukna aðstöðu fyrir sérfræðinga og starfsfólk. Þessi ákvæði munu þýða aukinn kostnað og er ekki að sjá að í frumvarpinu sé gert ráð fyrir hvaðan það fjármagn ætti að koma.
Við setningu reglugerðar verður að gæta hófs og taka verður tillit til þess að mikið er af eldra skólahúsnæði úti á landsbyggðinni sem þarf að gera á nauðsynlegar breytingar. Til þess þarf tíma og fjármagn.

7. gr. Upplýsingargjöf um hagi barns er öllum aðilum til hagsbóta sé trúnaðar og tillitssemi gætt.

23. gr. Fjallar um sérfræðiþjónustu og skyldur sveitarfélaga til að veita þjónustu við hæfi og sinna eftirliti með starfsemi leikskólans. Ekki eru öll sveitarfélög í stakk búin að taka þessar skyldur á sig. Þetta mun hafa umtalsverðan kostnað í för með sér. Ekki að sjá að í frumvarpinu sé gerð grein fyrir hvaðan þessir fjármunir eigi að koma.

X **Grunnskólafrumvarpið.**
5. gr. Fjallar um sveitarfélög og skyldu þeirra að setja sér stefnu í skólamálum og að sjá til þess að öll börn á grunnskólaldri sem búa í sveitarfélaginu hafi aðgang að skóla, hvort sem þau hafi þar lögheimili eða ekki. Þetta kallar á skýrar verklagsreglur m.a. vegna vistunar barna utan lögheimilis. Einnig kallar þessi grein á að krafist verði raunkostnaðar fyrir skólagöngu barna sem vistuð eru utan lögheimilissveitarfélags, og er skólaakstur órjúfanlegur hluti þess kostnaðar, ef svo ber undir.

8. gr. Um skólaráð, það er athygli verð nýjung sem áhugavert verður að sjá hvernig virkar. Skólaráðinu er ætlað að vera hluti af stjórnunarfyrirkomulagi skólans og er vonandi að það hvetji til aukinnar umræðu um málefni skólans úti í samfélaginu og hjá foreldrum.

17. gr. og 42. gr. Fjalla um nemendur með sérþarfir og sérúrræði. Enn er þar kveðið á um auknar skyldur sveitarfélaganna .....

Nauðsynlegt er að úrskurðarvald sé skýrt ef til ágreinings kemur .

20. gr. Fjallar um húsnæði og aðstöðu í grunnskóla, það er opnara en áður og er að hluta til bóta . Þó er í 3mgr ákvæði um að sveitarfélögum sé gert skylt að hafa samráð við hagsmunaaðila skólasamfélagsins og aðila í grenndarsamfélagi um hönnun skólahúsnæðis. Slíkt ferli getur verið afar kostnaðarsamt þó það geti verið fræðandi fyrir áhugafólk.
Gera verður þá kröfu að sýnt verði fram á að slíkt ferli skili betra skólastarfi, áður en það er sett í lög.

26. gr. Um val í námi 31. gr. Um kostnað í skyldunámi og 32. gr. Um lok skyldunáms. Taka þarf af allan vafa um hver beri kostnaðinn ef nemandi tekur áfanga í framhaldsskóla.

40. gr. Þar er kveðið á um sérfræðiþjónustu og stoðkerfi grunnskólans. Sveitarfélögum er skylt að sjá nemendum og starfsfólki fyrir ráðgjöf og sérfræðiþjónustu . Einnig er bætt við ákvæði um að sérfræðiþjónustan skili tillögum til skólastjóra um hvernig bregðast skal við tilgreindum vanda, fylgist með úrbótum og meti árangur. Sveitarfélögin eiga nú að hafa forgöngu um samstarf sérfræðiþjónustu, félagsþjónustu og heilgrigðisþjónustu innan sveitarfélagsins. Þetta getur orðið erfitt verkefni þar sem ríkisvaldið ákveður fjármagn til þjónustunnar einhliða og nýleg dæmi eru um biðlista upp í allt að 7 mánuði fyrir greiningu einstakra nemenda. Tryggja verður að fjármagn til verkefna sem tengjast stoðkerfi grunnskólans sé nægilegt þannig að sveitarfélögin geti sinnt lögboðnum skyldum - annars eru lögin bara orðin tóm.

SVEITARSTJÓRI
GRÍMSNES- OG GRAFNINGSHREPPS